

3. Paspzorty osób, o których mowa w § 1 pkt 1 i 3, w § 3 oraz w § 5 ust. 1 i 3, są wydawane po uzyskaniu zgody Ministra Spraw Zagranicznych lub osoby przez niego upoważnionej.

4. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania za granicą, jeżeli paszport stanowi jedyny dokument tożsamości jego posiadacza.

5. Posiadacz paszportu dyplomatycznego lub paszportu służbowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych po powrocie do Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany zwrócić paszport do właściwej składnicy, o której mowa w ust. 1.

§ 7. Po ustaniu warunków uprawniających do posiadania paszportu dyplomatycznego lub paszportu służbowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych zwraca się go bezzwłocznie do Ministra Spraw Zagranicznych.

§ 8. Konsul jest uprawniony do wznawiania ważności paszportów dyplomatycznych oraz paszportów służbowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych, wpisywania bądź wykreślenia dzieci z paszportów i dokonywania w nich innych dodatkowych wpisów.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 8 kwietnia 1991 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. K. Bielecki*

Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 kwietnia 1991 r. (poz. 125)

Wykaz nr 1

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu
3. Marszałek Senatu
4. Prezes Rady Ministrów
5. Wicemarszałkowie Sejmu
6. Wicemarszałkowie Senatu
7. Wiceprezesa Rady Ministrów
8. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego — Przewodniczący Trybunału Stanu
9. Ministrowie
10. Ministrowie stanu
11. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
12. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego
13. Prezes Najwyższej Izby Kontroli
14. Prezes Narodowego Banku Polskiego
15. Rzecznik Praw Obywatelskich
16. Pierwszy zastępca Prokuratora Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej

17. Posłowie i senatorowie
18. Kierownicy urzędów centralnych
19. Szef Kancelarii Prezydenta
20. Szef Kancelarii Sejmu
21. Szef Kancelarii Senatu
22. Sekretarze stanu
23. Podsekretarze stanu
24. Zastępcy kierowników urzędów centralnych

Wykaz nr 2

1. Dyrektor Gabinetu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
2. Dyrektor Gabinetu Prezesa Rady Ministrów
3. Szef Zespołu Obsługi Organizacyjnej Prezydenta
4. Dyrektor Biura Stosunków Międzyparlamentarnych w Kancelarii Sejmu lub Senatu
5. Sekretarze delegacji Sejmu lub Senatu
6. Dyrektorzy i wicedyrektorzy departamentów w Ministerstwie Współpracy Gospodarczej z Zagranicą

126

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 29 marca 1991 r.

w sprawie trybu wykonywania nadzoru nad działalnością administracyjną sądów.

Na podstawie art. 34 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. — Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 1990 r. Nr 23, poz. 138, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306 i Nr 89, poz. 517) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Nadzór nad działalnością administracyjną sądów obejmuje zagadnienia związane z zapewnieniem sprawnego rozpoznawania spraw, prawidłowego wykonywania orzeczeń sądowych oraz podejmowania czynności zapobiegawczych należących do kompetencji sądu.

2. Nadzór ten wykonywany jest w następujących formach:

- 1) wizytacji obejmujących pełny zakres działalności administracyjnej sądu lub wybranego wydziału (wydziałów),

- 2) lustracji obejmujących określoną problematykę,
- 3) dokonywania ocen działalności administracyjnej sądów, w szczególności na podstawie analiz danych statystycznych, z uwzględnieniem postępowania odwoławczego oraz badania skarg,
- 4) kontroli wykonywania orzeczeń sądowych,
- 5) kontroli organizacji pracy sekretariatów i biurowości sądowej,
- 6) narad powizytacyjnych oraz konferencji szkoleniowych sędziów i innych pracowników sądów.

§ 2. 1. Prezes sądu apelacyjnego i odpowiednio prezes sądu wojewódzkiego wykonują nadzór nad działalnością administracyjną sądów w powierzonym okręgu osobiście, za

pośrednictwem wiceprezesów, przewodniczących wydziałów, sędziów wizytatorów, a w uzasadnionych wypadkach — także innych sędziów, inspektorów do spraw biurowości sądowej oraz wyznaczonych sądowych kuratorów zawodowych.

2. Prezes sądu apelacyjnego i odpowiednio prezes sądu wojewódzkiego do wykonywania czynności nadzoru wyznacza sędziów wizytatorów, inspektorów do spraw biurowości sądowej, sądowych kuratorów zawodowych, którzy działają w wydziałach lub referatach wizytacyjnych albo w innych jednostkach organizacyjnych sądu.

§ 3. Prezes sądu wojewódzkiego sprawuje nadzór nad działalnością administracyjną sądów rejonowych w powierzonym mu okręgu, a także nad kolegiami do spraw wykroczeń działającymi przy tych sądach.

§ 4. 1. Prezes sądu apelacyjnego sprawuje nadzór nad działalnością administracyjną sądów wojewódzkich w powierzonym mu okręgu.

2. Prezes sądu apelacyjnego sprawuje również nadzór nad działalnością administracyjną sądów rejonowych w sprawach z zakresu prawa pracy i w sprawach gospodarczych należących do sądów rejonowych, zwłaszcza działających w okręgach sądów wojewódzkich, w których nie został utworzony wydział pracy i ubezpieczeń społecznych ani wydział gospodarczy.

3. Prezes sądu apelacyjnego może zarządzać przeprowadzanie doraźnej wizytacji lub lustracji w dowolnym sądzie rejonowym na obszarze powierzonego mu okręgu w każdej kategorii spraw, jeżeli uzna to za celowe na podstawie ustaleń dokonanych w toku innych czynności przez właściwe organy lub wyznaczone osoby.

§ 5. Plan zadań nadzorczych ustala corocznie prezes sądu po zasięgnięciu opinii kolegium sądu i przedstawia Ministerstwu Sprawiedliwości. Plan ten powinien przewidywać wizytację każdego sądu co najmniej raz w okresie dwuletnim.

§ 6. 1. Przewodniczącym wydziału wizytacji i doskonalenia kadr w sądzie apelacyjnym oraz przewodniczącym wydziału (referatu) wizytacyjnego w sądzie wojewódzkim jest wiceprezes sądu, jeżeli funkcji tej nie wykonuje prezes sądu.

2. W skład referatu wizytacyjnego w sądzie wojewódzkim powinni wchodzić sędziowie wizytatorzy sprawujący nadzór nad działalnością administracyjną sądów, w szczególności w sprawach karnych, cywilnych oraz rodzinnych i nieletnich, sądowy kurator zawodowy oraz inspektor do spraw biurowości; zarządzenie o utworzeniu tego referatu prezes sądu wojewódzkiego przekazuje do wiadomości Ministerstwu Sprawiedliwości oraz prezesowi sądu apelacyjnego.

3. W skład wydziału wizytacji i doskonalenia kadr w sądzie apelacyjnym wchodzi sędziowie wizytatorzy sprawujący nadzór nad działalnością administracyjną sądów we wszystkich rodzajach spraw, w liczbie odpowiadającej potrzebom i warunkom funkcjonowania sądu, oraz inspektor do spraw biurowości.

§ 7. Prezes sądu apelacyjnego oraz prezes sądu wojewódzkiego mogą zlecać, w uzgodnieniu z kolegium sądu, doraźne wykonanie wizytacji bądź lustracji podległych sądom sędziom orzekającym, nie mającym statusu wizytatorów.

§ 8. 1. W sądzie wojewódzkim, w którym nie utworzono referatu wizytacyjnego, czynności nadzoru nad działalnością administracyjną sądów rejonowych wykonują sędziowie orzekający w sprawach odwoławczych, wyznaczeni przez prezesa sądu.

2. W sądzie, o którym mowa w ust. 1, spośród sędziów orzekających w sprawach odwoławczych mogą być wyznaczeni sędziowie wizytatorzy, którzy orzekając w sprawach odwoławczych pełnią również dodatkowo powierzone im stałe czynności nadzoru nad działalnością administracyjną sądów rejonowych.

3. W sądzie, o którym mowa w ust. 1, prezes sądu wojewódzkiego wyznacza inspektora do wykonywania czynności kontrolnych w zakresie biurowości sądowej i organizacji pracy sekretariatów oraz sądowego kuratora zawodowego do wykonywania czynności nadzoru nad działalnością kuratorów sądowych.

§ 9. 1. Sędziowie wizytatorzy wykonują swe zadania przez:

- 1) przeprowadzanie problemowych i tematycznych wizytacji i lustracji w sądach,
- 2) wizytowanie rozpraw i przedstawianie sędziom orzekającym oraz innym pracownikom sądów uwag i spostrzeżeń poczynionych w toku wizytacji,
- 3) badanie zasadności skarg i wniosków,
- 4) udział w naradach i szkoleniach zawodowych sędziów oraz innych pracowników sądów,
- 5) inicjowanie wszczęcia postępowań wyjaśniających i dyscyplinarnych przez osoby i organy uprawnione.

2. Prezes sądu może zlecać sędziom wizytatorom przygotowywanie materiałów dla dokonania oceny pracy asesorów i sędziów w związku z zamierzonym wystąpieniem o powołanie na wyższe stanowisko.

3. Sędziowie wizytatorzy działający w wydziałach i referatach wizytacyjnych są obowiązani orzekać co najmniej raz w miesiącu.

§ 10. W toku wizytacji bada się w szczególności sprawność postępowania sądowego, w tym zwłaszcza przygotowanie posiedzeń, wykonywanie czynności w toku postępowania międzyinstancyjnego, a także wykonywanie orzeczeń sądowych, zwracając przy tym uwagę na kulturę pracy sądu oraz osób wykonujących dane czynności.

§ 11. 1. Z przebiegu wizytacji sporządza się sprawozdanie zawierające poczynione ustalenia i ocenę pracy wizytowanego sądu wraz z ewentualnymi wnioskami o wytknięcie naruszeń obowiązków służbowych, a także — w razie potrzeby — zawierające wnioski o wniesienie przez Ministra Sprawiedliwości rewizji nadzwyczajnej lub o wystąpienie z pytaniem prawnym.

2. Sprawozdanie z wizytacji wraz z projektem zarządzeń powizytacyjnych przedstawia się prezesowi sądu w terminie 14 dni od zakończenia wizytacji.

§ 12. 1. Prezes sądu apelacyjnego lub wojewódzkiego, na podstawie sprawozdania z wizytacji, wydaje zarządzenia prezesowi wizytowanego sądu i określa termin ich wykonania.

2. W wypadku przeprowadzenia wizytacji w sądzie rejonowym przez sędziego wizytatora sądu apelacyjnego, prezes tego sądu przesyła zarządzenia powizytacyjne za pośrednictwem prezesa sądu wojewódzkiego.

3. Odpis sprawozdania z wizytacji i wydanych zarządzeń prezes sądu przedstawia Ministerstwu Sprawiedliwości, jeżeli zachodzi potrzeba:

- 1) wniesienia rewizji nadzwyczajnej,
- 2) wystąpienia do Sądu Najwyższego o wyjaśnienie przepisów, których stosowanie wywołuje rozbieżności w orzecznictwie,
- 3) zawiadomienia właściwych organów o konieczności skorygowania lub uchylecia przepisów sprzecznych z ustawą,

a także w innych wypadkach, jeżeli jest to celowe.

§ 13. Prezes sądu apelacyjnego lub wojewódzkiego, jeżeli wnioski powizytacyjne uzasadniają taką potrzebę, zwołuje, w terminie jednego miesiąca od zakończenia wizytacji, konferencję z udziałem prezesa, sędziów i asesorów wizytowanego sądu, na którą może również zaprosić przedstawicieli samorządu ławniczego; na konferencji omawiane są wyniki wizytacji.

§ 14. Sędziowie wizytowanego sądu mogą zgłaszać prezesowi sądu apelacyjnego lub wojewódzkiego oraz Ministrowi Sprawiedliwości uwagi i wnioski co do przeprowadzonej wizytacji.

§ 15. 1. Lustracja ma na celu zbadanie określonej problematyki z zakresu działalności administracyjnej sądu.

2. Przepisy § 11, 12, 13 i 14 stosuje się odpowiednio.

§ 16. 1. Inspektor do spraw biurowości sądowej wykonuje czynności kontrolne w zakresie biurowości sądowej i organizacji pracy sekretariatu, a na polecenie prezesa sądu wojewódzkiego — również w zakresie biurowości komorników.

2. W toku przeprowadzania lustracji inspektor bada w szczególności:

- 1) prawidłowość stosowania przepisów regulaminu wewnętrznego urzędowania sądów oraz instrukcji o biurowości, sposób wykonywania zarządzeń i orzeczeń oraz organizację pracy sekretariatów,
- 2) stan zaległości, ze szczególnym uwzględnieniem spraw, w których postępowanie trwa dłużej niż 6 miesięcy,
- 3) sposób prowadzenia ksiąg i innych urzędzeń ewidencyjnych oraz — wrywkowo — rzetelność sporządzania sprawozdań statystycznych,
- 4) warunki i kulturę pracy oraz poziom przygotowania pracowników sekretariatów.

3. Inspektor w sądzie apelacyjnym koordynuje działalność inspektorów w podległych sądach wojewódzkich i uczestniczy w szkoleniach sekretarzy sądowych.

§ 17. 1. Inspektor do spraw biurowości omawia w toku czynności kontrolnych z pracownikami sekretariatu ujawnione błędy i wskazuje prawidłowy sposób załatwienia, a po zakończonej lustracji przekazuje swoje spostrzeżenia i uwagi przewodniczącemu wydziału, prezesowi sądu rejonowego oraz właściwemu sędziemu wizytatorowi.

2. W terminie 14 dni od zakończenia lustracji inspektor przedstawia prezesowi sądu sprawozdanie wraz z wnioskami co do potrzeby wydania zarządzeń polustracyjnych.

3. Przepis § 12 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

§ 18. Zakres czynności nadzorczych sądowego kuratora zawodowego, wyznaczonego do sprawowania kontroli nad działalnością kuratorów sądowych, regulują odrębne przepisy.

§ 19. W Ministerstwie Sprawiedliwości czynności z zakresu nadzoru nad działalnością administracyjną sądów w szczególności polegają na:

- 1) ustalaniu i koordynowaniu kierunków nadzoru wykonywanego przez prezesów sądów,
- 2) dokonywaniu analiz prawomocnych orzeczeń sądowych, zwłaszcza w zakresie stosowania przepisów dotyczących nowych instytucji prawnych,
- 3) przeprowadzaniu doraźnych wizytacji i lustracji,
- 4) przedstawianiu Ministrowi Sprawiedliwości rocznych informacji o działalności sądów oraz o wykonywaniu nadzoru przez prezesów sądów,
- 5) organizowaniu konferencji w zakresie działalności nadzorczej.

§ 20. Minister Sprawiedliwości bada i ocenia nadesłane materiały i propozycje z zakresu nadzoru wykonywanego przez podległe mu organy i wydaje w tych sprawach stosowne polecenia.

§ 21. Traci moc rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 grudnia 1985 r. w sprawie szczególnych zasad wykonywania nadzoru nad sądami i sędziami oraz nad państwowymi biurami notarialnymi (Dz. U. Nr 59, poz. 303).

§ 22. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości: *W. Chrzanowski*

Egzemplarze bieżące oraz z lat ubiegłych można nabywać na podstawie nadesłanego zamówienia w Wydziale Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów, ul. Powsińska 69/71, 00-979 Warszawa P-1.

Reklamacje z powodu niedoręczenia poszczególnych numerów zgłaszać należy na piśmie do Wydziału Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów, ul. Powsińska 69/71, 00-979 Warszawa, P-1, niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru.

Wydawca: Urząd Rady Ministrów

Redakcja: Biuro Prawne, 00-583 Warszawa, Al. Ujazdowskie 1/3, P-29.

Organizacja druku i kolportaż: Wydział Wydawnictw, 00-979 Warszawa, ul. Powsińska 69/71, P-1, tel. 42-14-78 i 694-67-50, teleks 825944 WW, telefaks 428222 i 22-428222.

Tłoczono z polecenia Prezesa Rady Ministrów w Zakładach Graficznych „Tamka”, Zakład nr 1, Warszawa, ul. Tamka 3.